

Dekadni bilten stanja vodne bilance kmetijskih tal v Sloveniji od 21. do 31. maja 2016

Povzetek

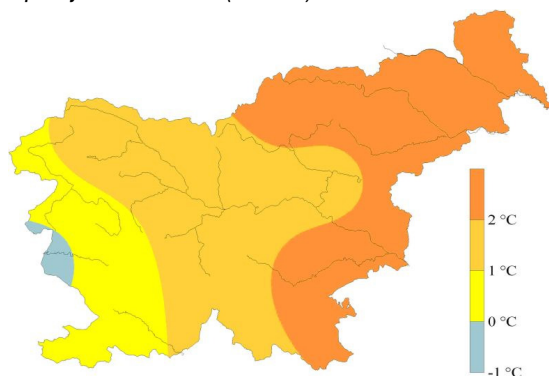
Tretja majska dekada je bila obilno osončena z nadpovprečnimi temperaturami zraka. V prvi polovici dekade so bile rastne razmere zelo ugodne z dobro vodno preskrbo tal. V drugi polovici pa je nestabilno vreme s padavinami ponekod povzročilo nekaj težav, zlasti pri košnji in spravilu trave. Zaradi pogoste vlažnosti listov se je pričelo tudi obdobje širjenja številnih rastlinskih bolezni in škodljivcev, predvsem plesni, pepelovk in listnih uši.

METEOROLOŠKE RAZMERE

Po bolj svežih prvih dveh dekadah maja je vreme v zadnji dekadi končno nakazalo vstop v poletje. Že v prvih dneh dekade smo v večjemu delu Slovenije dočakali prve letošnje tople dni (s temperaturo zraka nad 25 °C). Sredi dekade so se najvišje temperature zraka po nižinah gibale od 28 do 30 °C, na jugovzhodu pa so prvič letos presegle 30 °C. Povprečne dekadne temperature so bile v alpskih dolinah okrog 14 °C, drugod pa precej izenačene, od 17,5 °C v Biljah do 19,2 °C v Murski Soboti. V večjem delu Slovenije so bile povprečne temperature zraka od 1 do 2 °C višje v primerjavi z dolgoletnim povprečjem, na vzhodu tudi do 3 °C. Bilanca števila sončnih ur je bila v tem obdobju precej višja kot v preostalem delu maja, v večjem delu države je bilo izmerjenih več kot 100 ur s sončnim obsevanjem. V primerjavi z dolgoletnim povprečjem je bilo sončnih ur več kot običajno, v vzhodnem delu Slovenije vsaj za petino več. Količina padavin v tej dekadi ni bila izrazita. Padavine so se pojavljale predvsem v obliki ploh in neviht. V večjem delu Slovenije je bila količina dežja v primerjavi z dolgoletnim povprečjem od 40 do 70 %. Nadpovprečno veliko dežja je padlo na severovzhodu in sicer do 35 mm, na severozahodu pa tudi nad 100 mm.

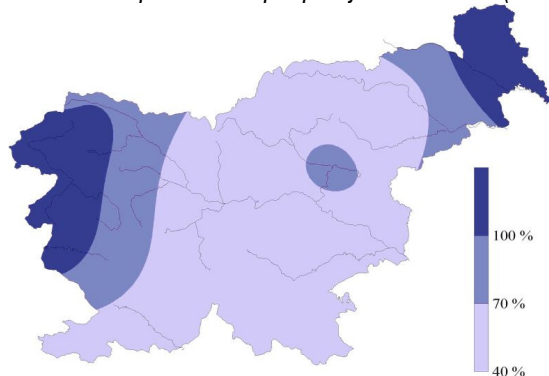
Dekadne povprečne temperature zraka, absolutne maksimalne in minimalne dnevne temperature zraka (T, °C) in odklon dekadne povprečne temperature zraka od povprečja 1981–2010 (na sliki)

Postaja	Tpovp	Tmax	Tmin
Bilje	17,5	28,4	7,6
Portorož let,	18,4	26,4	9,7
Ljubljana	18,6	29,0	8,5
Novo mesto	19,1	30,5	7,4
Celje	18,0	29,4	5,9
Maribor let,	19,1	29,2	7,2
Murska Sobota	19,2	28,8	8,7
Rateče	13,9	25,9	2,0
Slovenj Gradec	17,7	27,6	5,0

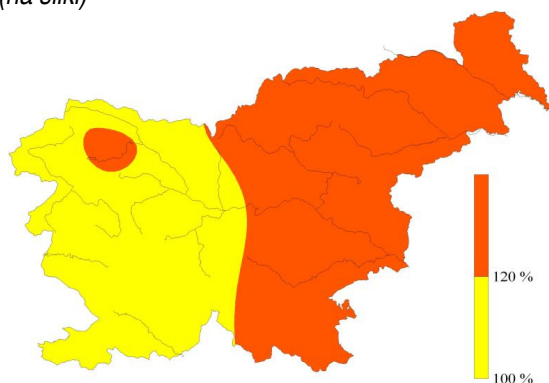
Dekadne vsote padavin (RR, v mm), število suhih in deževnih dni ter odklon vsote padavin od povprečja 1981–2010 (na sliki)

Postaja	RR	suhi	deževni
Bilje	56,8	7	4
Portorož let.	11,7	9	2
Ljubljana	20,7	7	4
Novo mesto	18,7	8	3
Celje	26,6	6	5
Maribor let.	16,8	7	4
Murska Sobota	35,2	7	4
Rateče	42,1	8	3
Slovenj Gradec	20,9	7	4

Dekadne vsote ur sončnega obsevanja (ure), maksimalna dnevna vsota ur sončnega obsevanja ter odklon dekadne vsote od povprečja 1981–2010 (na sliki)

Postaja	Sončno obsevanje	Max
Bilje	96,5	13,6
Portorož let.	107,3	13,8
Ljubljana	100,1	13,8
Novo mesto	112,7	13,5
Celje	106,1	13,5
Maribor let.	117,3	13,9
Murska Sobota	121,3	12,8
Rateče	74,5	11,8
Slovenj Gradec	104,2	13,8

TEMPERATURA TAL

Povprečna dekadna temperatura tal v setveni globini se je na Primorskem ter ponekod v vzhodni in severovzhodni Sloveniji gibala med 20 in 22 °C. Nekoliko nižje so bile temperature tal na osrednjem Štajerskem ter v severni in osrednji Sloveniji. Glede na povprečje so bila tla v zahodni polovici države za nekaj desetink do 1 °C hladnejša, v vzhodni polovici pa za skoraj prav toliko toplejša. V posameznih dneh so se tla na Primorskem in na severovzhodu že ogrela nad 30 °C (5 cm) in se niso več ohladila pod 12 °C, razen ponekod v izpostavljenih predelih severne Slovenije.

Dekadna povprečna temperatura tal, odklon od povprečja 2001–2010 ter absolutna maksimalna in minimalna temperatura tal v globini 5 in 10 cm (Tt, °C)

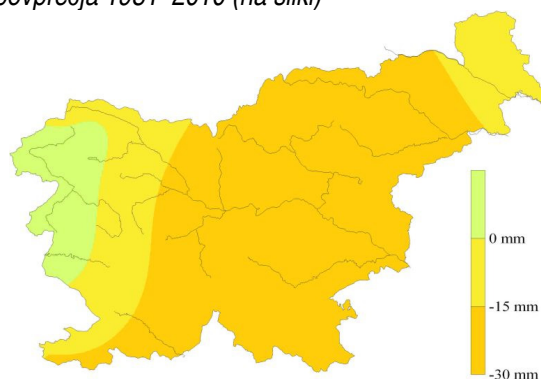
Postaja	5 cm				10 cm			
	Ttpovp	Odklon	Ttmin	Ttmax	Ttpovp	Odklon	Ttmin	Ttmax
Bilje	21,9	-1,0	15,0	31,6	21,7	-1,0	15,0	28,8
Portorož let.	21,2	-0,3	14,4	30,0	21,0	-0,4	14,9	27,7
Ljubljana	19,9	-0,2	12,5	26,2	19,7	0,0	13,7	23,5
Novo mesto	20,4	0,8	12,9	27,7	20,0	0,7	13,7	24,7
Celje	19,1	-0,7	13,4	24,7	18,6	-0,7	14,0	22,1
Maribor let.	20,0	0,4	12,7	27,8	19,2	0,0	13,0	24,1
Murska Sobota	21,1	1,4	14,7	30,4	20,3	0,7	14,5	27,3
Slovenj Gradec	19,5	0,6	11,7	29,9	19,0	0,4	12,2	25,6

VODNA BILANCA IN IZHLAPEVANJE

Kljub pogostim padavinam je bila dekadna meteorološka vodna bilanca povečini negativna. Vodni presežek je bil zabeležen le na severozahodu ter na Goriškem, kjer je v dekadi padlo največ dežja. Drugod je bilo izhlapevanje večje od količine padavin. Največji vodni primanjkljaj je bil izmerjen na Obali, okrog 40 mm. Izhlapevanje je predvsem v sredini dekade večkrat preseгло 5 mm. Dni z visokim izhlapevanjem je bilo na vzhodu od 3 do 7, na zahodu do 3 in na obali 5.

Dekadne vsote meteorološke vodne bilance (VB, mm), evapotranspiracije (ET₀, mm), število dni z ET₀ > 5 mm/dan ter odklon dekadne meteorološke vodne bilance od povprečja 1981–2010 (na sliki)

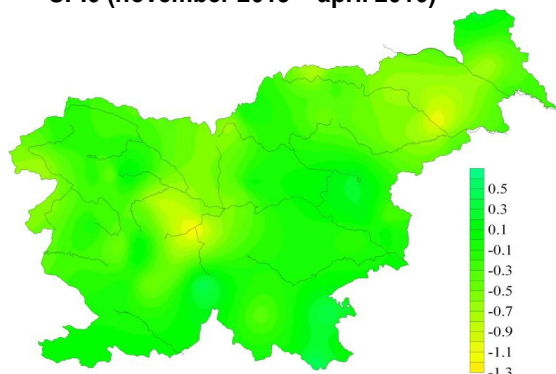
Postaja	VB	ET ₀	ET ₀ > 5 mm
Bilje	11,2	45,6	3
Portorož let.	-40,0	51,7	5
Ljubljana	-27,5	48,2	3
Novo mesto	-34,1	52,8	4
Celje	-23,3	49,9	5
Maribor let.	-39,7	56,5	7
Murska Sobota	-18,5	53,7	5
Rateče	4,7	37,4	0
Slovenj Gradec	-22,3	43,2	1

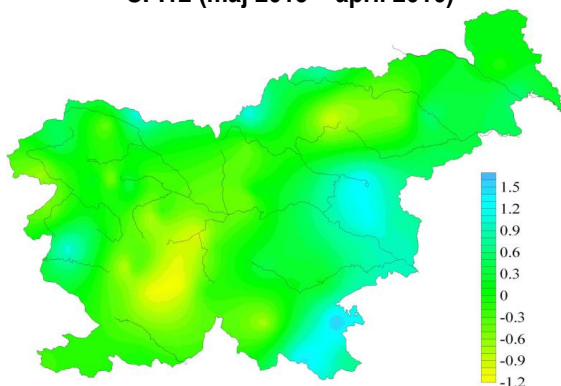
STANDARDIZIRAN PADAVINSKI INDEKS

SPI (standardiziran padavinski indeks) predstavlja mero, kaj določena količina padavin skozi izbrano časovno obdobje pomeni glede na normalno oz. pričakovano količino padavin za to obdobje.

SPI6 (november 2015 – april 2016)

SPI12 (maj 2015 – april 2016)

SPI	opis	barvna skala	verjetnost pojava
2,0 in več	Ekstremno mokro	Temno Modra	2,3 %
1,5 do 1,99	Zelo mokro	Svetlo Modra	4,4 %
1,0 do 1,49	Zmerno mokro	Sivo Modra	9,2 %
-0,99 do 0,99	Normalno	Zelena	68,2 %
-1,49 do -1,0	Zmerno suho	Rumena	9,2 %
-1,99 do -1,5	Zelo suho	Oranžna	4,4 %
-2,0 in manj	Ekstremno suho	Rdeča	2,3 %

STANJE RASTLIN

V prvi polovici dekadne so bile rastne razmere ugodne, z nadpovprečnimi temperaturami zraka. Čeprav je bila dekadna vodna bilanca negativna je obilna zaloga vode v tleh iz prve polovice maja vzdrževala zadovoljivo vodno preskrbo v tleh. Posevki koruze so vzkalili in so do konca dekadne v notranjosti države razvili od tri do pet listov. Na severovzhodu države in tudi ponekod drugod, kjer so bili po pozehi uničeni posevki ponovno sejani, so bile razmere za njihov zgodnji razvoj ugodne. Razen zadnjih dni dekadne so bile vremenske večinoma ugodne tudi za košnjo trave in spravilo v bale in silose. Trave so že ob koncu aprila prešle fenološko fazo latenja, ko je najbolj priporočljiv čas za spravilo v silose, deževno vreme in občasno prenizke temperature zraka v maju pa so jih zadržale, da tudi v zadnji dekadi maja še niso povsod zacvetele. Zadnji dnevi dekadne je bili ponekod deževni. Ob pogosti vlažnosti listov je nastopilo nevarno obdobje za širjenje rastlinskih bolezni in škodljivcev. Na sadnem drevju so se razbohotile listne uši, potrebna je bila zaščita tudi proti pepelovkam. Obstajala je nevarnost za širjenje krompirjeve plesni, predvsem v nasadih z bujno rastjo, kjer so rastline že strnile vrste. V vinorodnih območjih zahodne Slovenije so zgodnejše sorte vinske trte začele cveteti v prvih dneh dekadne. Kmetijska svetovalna služba je ob koncu dekadne poročala, da so že bili izpolnjeni pogoji za okužbe s peronosporo, v nasadih pa so že opazili prve oljne madeže, znake okužb. Na obalnem območju so zacvetele tudi oljke, le nekaj dni prej kot zacvetijo običajno.

PETDNEVNA PROGNOZA VREMENA izdana dne 3. 6. 2016

SLOVENDA	Petek	Sobota	Nedelja	Ponedeljek	Torek
Vreme/Pojavi					
Megla/Nevihte					
Pojavi	plohe	plohe	plohe	plohe	
Tmax [°C]	23	24	23	25	26
Tmin [°C]	13	14	14	15	15
Veter					
Hitrost vetra [km/h]	0	7 .. 18	0	0	0

Verjetnostna 10 dnevna modelska napoved vremena je dostopna na:
<http://meteo.arso.gov.si/met/sl/app/webmet/> pod povezavami *Vreme podrobneje* /*Modelska napoved*/*Verjetnostna napoved - 10 dni*